

การย้ายถิ่นและประเภทของการทำงาน กับการเลือกคู่สมรส

อารี จำปากลาง

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณควบคู่กัน เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการย้ายถิ่นจากชนบทสู่เข้าเมืองกับการแต่งงานโดยผ่านกลไกการทำงาน สมมติฐานของการวิจัย คือ ส่วนหนึ่งของการเลือกคู่แต่งงานของผู้ย้ายถิ่นถูกกำหนดโดยบริบทที่เกี่ยวข้องกับตลาดแรงงาน ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ย้ายถิ่นจากภาคอีสานที่เข้ามาทำงานเป็นพนักงานก่อสร้าง และคนงานโรงงานในกรุงเทพฯ และในจังหวัดชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก จำนวน 16 คน และผู้ทำงานเกี่ยวข้องกับผู้ย้ายถิ่นอีก 10 คน ชี้ว่า ผู้ย้ายถิ่นที่ทำงานในโรงงานมีโอกาสที่จะสร้างสัมพันธ์กับคนนอกภาคอีสานมากกว่าผู้ย้ายถิ่นที่ทำงานก่อสร้าง ดังนั้น จึงเป็นไปได้ว่า คนงานในโรงงานมีโอกาสแต่งงานกับคนนอกภาคอีสานมากกว่าคนงานก่อสร้าง การวิเคราะห์เชิงปริมาณด้วยเทคนิค Event history analysis สนับสนุนข้อสังเกตที่ได้จากการศึกษาเชิงคุณภาพ และให้ข้อค้นพบเพิ่มเติมว่า ประเภทของงานที่ผู้ย้ายถิ่นทำมีผลต่อการเลือกคู่แต่งงานเฉพาะในผู้หญิงเท่านั้น โดยไม่มีผลต่อผู้ชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การศึกษาชี้ว่า การผสมผสานการวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพเข้าด้วยกัน ช่วยให้การทำความเข้าใจกลไกของผลกระทบของการย้ายถิ่นต่อการแต่งงานมีความสมบูรณ์มากขึ้นกว่าการศึกษาเพียงวิธีใดวิธีหนึ่ง